

MAI HORVÁT KÖLTŐK*

DRAGUTIN TADIJANOVIĆ

A VILÁG KEZDETÉTŐL

Míg nézem az ablakon át a havat
A fenyők a nyírfák századain
A könnyek már régen kiapadtak
És hiába mondom nekik csak sírjanak
Sírjátok sírjátok ki magatokat kedvetekre
Mert nem sírhattok majd ha szeretnétek
Mert nem lesz sem ablak sem hó
S nem fog a kutya sem szűkölni a komor éjszakában

Könnyeim lassan kővé válnak
Szétpattannak a láthatatlanságba
És valóban nem láthatja majd senki
De a hó alatt fog nyugodni
A piros rózsák éjszakájában és a csöndben
A Világ kezdetétől

Zágráb, 1986. január 1-jén

* Összeállításunkat a *Republika* c. folyóiratban megjelent Slavko Mihalić-válogatás alapján készítettük

JURE KAŠTELAN

A SEGÉLY EREKLYÉI, APOTROPAION

Mindent beolvasnak de senki az igazat Ha magadtól nem tudod
 nem is fogod megtanulni sem megérteni
 Tudhatod de nem tudod egybefogni Az egyik szem
 tűz a másik szem víz A csillagok vezetik
 a táncot a sárkány fejében

A vöröslő égen kilenc fehér

madár hordja a fehér tejet A kilencből
 nyolc a nyolcból hét a hétből hat a hatból
 öt az ötből négy a négyből három a háromból
 kettő a kettőből egy az egyből egy sem

Osszuk fel a felismerés jelét ebben a kavargásban
félelem és szánalom nélkül e tragédiában
 konnotáció nélkül *katarzis* nélkül

Az olajfa evező őrszi
 a világűr rejtett szorosát

Vésd megemlékezésül

az olajfa nevét a hajóút óráján zöld olajfaágba

MILIVOJ SLAVIČEK

EGYES FENSÉGES LOMBOK

Egyes fenséges lombok
 soha meg nem ingók
 az őszi éjszakában
 mintha tudnának az újbóli rügyfakadásról
 a jövő termésekről
 nem kérdezve *mi célból*
 Nyugodtak, ők kemény törzsekből nőttek

Valahol a kérgük alatt hallják válaszaikat
Gyökerükre fejsze csaphat
de adnak is ők az őrült favágókra!
Örökebbek náluk és fejszéiknek fölötte állnak

És maradjon is így örökké
ó ti lombok törékeny házaink között
(és mindenütt a földtekén)

I R E N A V R K L J A N

LÁMPÁK ALATT

Ó, értelem kígyója, hamar
belemarsz a határba, mely a szobát két tengerre szeli,
és a határ ezt engedi.
A vásznak, melyeket azok a férfiak vetnek vállukra ügyesen,
tépettek, vöröslenek e vásznak: valami rájuk cseppen.

A tél idegen városokba, udvarokba vándorol,
kései, sötét gyümölcsök állnak a polcokon,
éjszakánk tenyészik itt.
Papírtálcául szolgálnak már a dalok,
amelyik nem kell többé, könnyen ellobog.

Vándor, csavargó nem nyitja meg a kaput,
a halál késik, és talán már elavult.

Csak az a szépséges kígyó hever lustán az asztalon,
homloka hasadt, lelke pedig, a tűnődő lélek,
búcsút lehel az összes evilági fénynek.

VESNA KRMPOTIĆ

AHOGY TE VAGY, ÉN ÚGY VAGYOK...

Lágyan, mint az eső csöpög,
úgy kívánom az örömöd.

Jó nekem is, ha jó neked,
ha nagy darab, ha kis szemek.

Végzeted az én végzetem,
ha zajos tér, süket terem.

Magányod az én magányom,
homályod az én homályom.

Repesek én, ha te nevensz,
rettegek én, ha te remegsz.

Friss széna a leheleted,
ha az igaz szavakat keresed.

Elsötétül a fényes nappal,
ha nem tartasz az igazakkal.

Gazdag vagyok, szegény vagyok,
civakodom, barát vagyok:

Ahogy te vagy, én úgy vagyok.
De te ezt meg nem tudhatod.

Lágyan, mint az eső csöpög,
úgy kívánom az örömöd.

Nagy darabban, kis szemekben,
általad kell minden nekem.

A végzeted végez velem
sebes úton, lomha termen.

Éhes vagyok, vagy jóllakott:
tőlem ezt te meg nem tudod.

Ha közel leszel a Közelhez,
én is közel a Végtelenhez.

ANTUN ŠOLJAN

MEGSZAKAD A SZÍVEM, HA A TAVASZ SZELE

Megszakad a szívem, ha a tavasz szele
az ébredő síkról újra elviszi
a cseresznye szirmait a ringó tengerre —
majd oly vággyal borzolja a fehér habokat,
hogy a tenger is megindul a messzeségbe,
mint fölébresztett kócos lány teszi
kitárt karokkal szerelmét keresve.

Megszakad a szívem, ha a kójenc szél!
benyúl a sirályfiókák lágy tolla közé,
míg azok szállni próbálnak türelmotlenül.
Nézd, a hajók fehér vitorladíszüket öltötték,
és indulnak a kikötőből, mint nászmenet,
a partról szórják rájuk a kendők virágözönét.

Megszakad a szívem, ha a szél nekem is
a szőlő levelét rezgetve súgja: itt az idő,
húzzuk fel a horgonyt, Pietro mester,
ki tudja fúj-e újra így az északnyugati szél,
hadd vigye hajónk, nem fontos, merre,
csak tudónk szívja az óceán leheletét.

Később aztán a lugasban ülve gondolom:
mily óvatlanok az ifjú sirályok,
hogy rábizzák magukat a könnyelmű szélre,
milyen meggondolatlanok a tengerészek,
hogy itthagyják szép asszonyaikat,
és örültek a hajók, ment engedik,
hogy vigyék őket a hitszegő habok,

MARIJA ČUDINA

A BESTIÁRIUM POÉTIKÁJA

Az állatok jöttek. Egy teraszon kerítettett
el kert, alakja centrikus és szimmetrikus. Ezentúl
ott tanyáztak. Istenük öntudatos,
erősebb náluk, természete szerint alkotó,

elragadtatva vad jámborságuktól így szólt magához
és a költőhöz, ki félrehúzódva állt ott,
sápadtan, izgatottan: olyan költészet lesz ez,
melyet visszasírnak az emberképű halandók egykoron.

És az állatok terasza, a vadonban létrehozott,
a tökéletes, és egy nyughatatlan leopárd
odaadó munkájával a planéták legszélére föllállított,
a valóságtól mindjobban elrugaszkodott.

Ez azért van, állítja a bölcs sakál,
mert az állatok többet álmodnak, mint gondolkodnak
a maguk valódi eredetéről.

Az állatok istene boldogan megáldá

az üvöltést, amiről egy ágrólszakadott,
mint egy hatalmas poétika első betűjéről, iniciáléjáról
beszél, mely az öblös, hódító állathangokhoz szabott,
üvöltésükhöz, sóhajukhoz, zaklatott,

egyszerű lelkük igen hangzatos borzongásához.

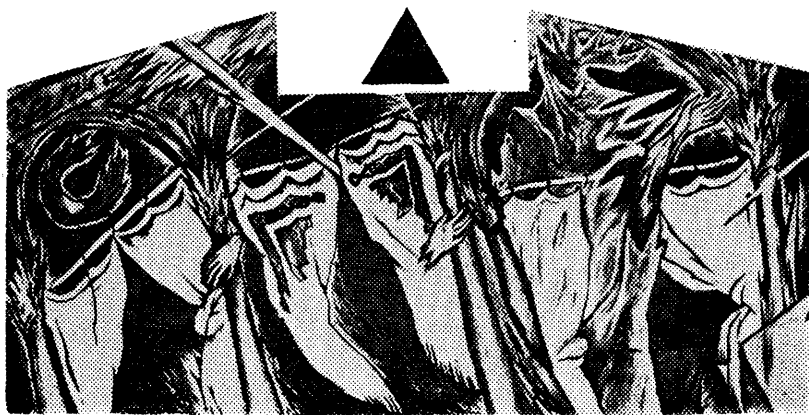
JAGODA ZAMODA

TÁRGY, AVAGY FESZÍTENI A HÜRT

Tanulmányoznak, míg alszom.
Míg a fürdőszobából a verandára sietek;
a WC-ből az előszobába;
a konyhából a csöngő hangjára a bejárati ajtóhoz.

Azt is,
hogyan kerülöm ki a
kerek asztalt.
Hogyan kerülöm ki a négyszögletes asztalt.
Hogyan akadok fenn
bal lábbal a székben.
Közben tanulmányozzák az öltözékem lebbenését,
rengeteg ráncát,
mérik a ráncok
eltűnésének sebességét.
És a kezemet is szétagolják.
Amikor a testem mellett van.
Amikor nincs mellette.
Tanulmányoznak, míg csokolózom.
Tanulmányoznak, amikor fázom.
Tanulmányoznak,
amikor
meghalok.
Tehetek-e még valamit?
Tehetek-e
még valamit?!

LADÁNYI István fordításai

Mileta Prodanović (Jugoszlávia), 1985